

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 20. november 2014

Sagsnr.: 99

./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om ændring af forordning 1881/2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte stoffer i fødevarer, for så vidt angår ikke-dioxinlignende PCB'er i pighaj (komitésag).

Forslaget forventes sat til afstemning i den Stående Komité for planter, dyr, fødevarer og foder (SCoPAFF) den 28. november 2014.

Forslaget vurderes at mindske beskyttelsesniveauet i Danmark.

Regeringen kan ikke støtte forslaget.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen

Kemi og Fødevarekvalitet/LCHK

Sagsnr.: 28507

Den 19. november 2014

FVM 348

GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af forordning 1881/2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte stoffer i fødevarer, for så vidt angår ikke-dioxinlignende PCB'er i pighaj (komité-sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om grænseværdier for ikke-dioxinlignende PCB'er i pighaj. Forslaget vurderes at mindske beskyttelsesniveauet i Danmark. Forslaget forventes sat til afstemning i den Stående Komité for planter, dyr, fødevarer og foder (SCoP-AFF) den 28. november 2014. Fra dansk side kan forslaget ikke støttes.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af en grænseværdi for ikke-dioxinlignende PCB'er i vildtfanget pighaj (*Squalus acanthias*).

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EØF) nr. 315/93 af 8. februar 1993 om fællesskabsprocedurer for forurenende stoffer i levnedsmidler, særligt artikel 2, stk. 3.

Forslaget behandles i en forskriftkomitéprocedure med kontrol i Den Stående Komité for planter, dyr, fødevarer og foder (SCoPAFF). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité for planter, dyr, fødevarer og foder (SCoPAFF), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Forslaget forventes sat til afstemning i den Stående Komité for planter, dyr, fødevarer og foder (SCoPAFF) den 28. november 2014.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Ikke-dioxinlignende PCB'er (Polyklorede bifenyler), herefter benævnt ndl-PCB, er en gruppe af stoffer, der tidligere har været udbredt anvendt i industrien blandt andet i isoleringsmateriale. Stofferne findes i miljøet og nedbrydes her meget langsomt. Det ophobes i fedtvævet i dyr og mennesker. Ndl-PCB'er kan påvirke både hormon- og immunsystemet og være kræftfremkaldende.

Der har de senere år været flere rapid alerts, på grund af fund af ndl-PCB over grænseværdien i pighaj fra især Holland og USA. Det er uvist, hvorfor nogle af disse fisk ophober særligt høje indhold af ndl-PCB, men alderen på fisken, og det faktum, at de er sidst i fødekæden, synes at have stor betydning for indholdet af miljøfremmede stoffer. Fødevarerstyrelsen har kun et enkelt resultat af ndl-PCB i pighaj fra danske farvande, og dette viser lavt indhold på cirka 6 ng/g - langt under den nuværende grænseværdi for ndl-PCB i fisk på 75 ng ndl-PCB/g.

Kommissionen har foreslået en grænseværdi for pighaj på 200 ng ndl-PCB/g fisk. Forhøjelsen begrundes med, at det ofte ikke er muligt at fange pighaj, som efterlever den nuværende grænseværdi på 75 ng ndl-PCB/g for fiskekød, fiskevarer og produkter heraf. Dermed lever den nuværende grænseværdi ikke op til princippet om, at grænseværdier skal fastsættes på et niveau, som er så lavt, som det er muligt at opnå.

For vildtål, ferskvandsfisk, fiskelever og marinolier er der fastsat højere grænseværdier.

Da der i 2011 blev fastsat grænseværdier for ndl-PCB, var de blandt andet baseret på en gennemgang af EFSA's data for ndl-PCB i fisk, og hvor der blev set på forskellige fiskearter. Forskellige fiskearter og fiskeprodukter fik derfor forskellige grænseværdier. Man vurderede, at hovedparten af produkterne på markedet kunne overholde disse grænser. DTU Fødevarerinstitutionen har vurderet, at en forøgelse af grænseværdien for ndl-PCB i pighaj kan medføre sundhedsmæssige problemer for de personer, der spiser pighaj jævnligt (pighaj med indhold nær den foreslåede grænseværdi på 200 ng ndl-PCB/g fisk). En standard beregning viser således, at indtaget af ndl-PCB med den foreslåede grænseværdi øges cirka 2 ½ gang ved et ugentlig indtag af 150 gram pighaj kød. Indtaget af ikke-dioxinlignende PCB'er er for højt og ønskes nedbragt. Der er ikke fastsat et tolerabelt indtag, fordi de toksikologiske og andre data for ndl-PCB ikke er egnede til at fastsætte et tolerabelt indtag. Desuden mangler der datagrundlag for de toksikologiske effekter. Det er beregnet, at 50 % af indtaget af ndl-PCB kommer fra fisk og skaldyr, hvilket gælder for flere europæiske lande herunder Danmark. De resterende 50 % kommer fra andre animalske produkter som kød, mælk, æg med videre.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt forslaget som et led i forskriftsproceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Forslaget vedrører ændring af forordning nr. 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer. Ændringen vil være direkte gældende i Danmark og forventes ikke at medføre andre ændringer af lovgivning.

Konsekvenser

Forslaget har ikke statsfinansielle, administrative eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget vurderes heller ikke at have samfundsøkonomiske eller erhvervs-mæssige konsekvenser, da pighaj fanget i Danmark ikke forventes at have høje indhold af ndl-PCB og ligeledes på grund af en begrænset fangst i Danmark.

Forslaget vurderes at mindske beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er ikke indkommet bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen ligger afgørende vægt på at have så højt et beskyttelsesniveau som muligt. Ved at tillade den højere grænseværdi, vil der være risiko for, at personer udsættes for et unødigt højt indtag af ndl-PCB, hvilket på sigt kan påvirke deres sundhed.

Endvidere skal der ifølge Kommissionens henstilling af 3. december 2013 arbejdes for at reducere forekomsten af dioxiner, furaner og PCB'er i foder og fødevarer, da disse stoffer er sundhedsskadelige.

Regeringen agter på den baggrund at stemme imod forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. Baseret på de umiddelbare tilkendegivelser i Den Stående Komité for planter, dyr, fødevarer og foder (SCoPAFF) vurderes der at være kvalificeret flertal for forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.